

Kleine vonk kan groot vuur ontsteken

In gesprek met Hanneke te Braake-Schakenraad

Tot 1 januari 2001 is ze nog projectmanager Techniek Primair Onderwijs. Vanaf dat moment komt er een einde aan de activiteiten van het Steunpunt Techniek en neemt de nieuwe vereniging voor techniek in het primair onderwijs - VONK - de fakkel over. Een gesprek over de succesfactoren en verworvenheden van het Steunpunt en initiatieven voor iets nieuws.

Succesvolle rol

Het Steunpunt Techniek is in 1997 voortgekomen uit de Stuurgroep Techniek die destijds door de ministeries van OCenW en Economische Zaken werd ingesteld om uitvoering te geven aan het actieplan Techniek in het primair onderwijs van de Tweede Kamer. Het doel van het Steunpunt was vooral ervoor te zorgen dat de activiteiten van de stuurgroep gecontinueerd zouden worden. De daartoe ingerichte Infodesk speelde hierin een belangrijke en succesvolle rol. Projectmanager Hanneke te Braake: "Omdat er aanvankelijk ruime financiële middelen beschikbaar waren, konden we veel doen. Als Stuurgroep hebben we dan ook veel projecten kunnen uitzetten en scholen kunnen stimuleren om de ideeën die ze hadden, uit te werken. Zo maakten bijvoorbeeld ruim 6000 scholen enthousiast gebruik van de mogelijkheid om lesmateriaal over technische onderwerpen aan te vragen en ontstond een groot aantal duurzame netwerken waarin scholen voor primair onderwijs niet alleen samenwerkten met elkaar, maar ook met bedrijven, musea, pabo's en scholen voor voortgezet onderwijs. Uit de rapportage van hun ervaringen bleek, dat al deze initiatieven aanstekelijk werkten en aanleiding waren om techniek een plaats te geven in het onderwijsprogramma."

Verder op eigen benen

Maar er gebeurde nog veel meer vanuit het Steunpunt. Behalve vele informatieve artikelen en het bekende *Radertje Plus*, werd gewerkt aan de samenstelling van een draaiboek voor ouderavonden, de brochure *Messing en groef* (over de samenwerking tussen basisscholen en bedrijven in hun omgeving) gepubliceerd, zorgde het Steunpunt voor overzichten waarmee leskisten kunnen worden ingepast in methoden, voor voorbeeldlessen en allerlei praktijkondersteunende brochures, en organiseerde bovendien jaarlijkse conferenties die telkens door drie- à vierhonderd leraren werden bezocht. Dit alles heeft ertoe geleid dat veel scholen in toenemende mate de mogelijkheden van techniek in het primair onderwijs hebben ontdekt. Hoewel de doelstellingen van het Steunpunt (het consolideren van wat bereikt was) aanmerkelijk minder ambitieus en bescheidener moesten zijn dan die van de Stuurgroep, kijkt Hanneke te Braake dan ook tevreden terug op haar rol als projectmanager. "Op zeker moment houdt een onderwijsinnovatie gewoon op en moet het onderwijs het op eigen krachten kunnen redden. Je kunt immers niet eeuwig blijven innoveren. Mensen die echt iets willen met techniek, zullen nu ongetwijfeld samen met collega's binnen of buiten hun school hun eigen weg kunnen vinden".

Nieuw platform

Omdat per 1 januari 2001 het Steunpunt ophoudt te bestaan, werden vorig jaar plannen gemaakt om de verworvenheden van de afgelopen jaren te behouden en de activiteiten over te dragen aan die groep mensen die enthousiast en vanuit persoonlijke interesse gemotiveerd zijn om in de toekomst de ontwikkelingen rond techniek in het primair onderwijs verder uit te dragen. Daartoe werd een nieuwe vereniging opgericht: VONK, de Vereniging voor techniek in het Primair Onderwijs. Hanneke te Braake: "Deze vereniging is bedoeld voor iedereen die techniek in het primair onderwijs een

warm hart toedraagt. De vereniging wil alle mensen bij elkaar brengen die informatie willen uitwisselen en elkaar willen inspireren op het terrein van techniek in het primair onderwijs. De vereniging wil dit bereiken door het organiseren van uitwisselingsbijeenkomsten, een jaarlijkse conferentie (die tegelijkertijd de algemene ledenvergadering zal zijn) en de ledenservice. Bovendien zijn we in de vereniging bezig een website te ontwikkelen en komt er een nieuw verenigingsblad *De Tondeldoos*, waarvan dit het eerste nummer is." De vereniging telt momenteel ruim 200 leden en donateurs: leraren basisonderwijs, docenten en studenten pabo's en medewerkers van onderwijsbegeleidingsdiensten. Onder de donateurs zijn enkele bedrijven en instellingen die zich op bijzondere wijze willen inzetten voor techniek in het primair onderwijs. VONK werkt nauw samen met eenzelfde soort vereniging voor docenten techniek in voortgezet onderwijs, VeDoTech. Het onderwijskundig belang hierbij is dat gezamenlijk gewerkt kan worden aan een longitudinale planning en leerlijn voor techniek in het totale funderend onderwijs, voor leerlingen van 4 tot 18 jaar. "Niet omdat dit zo'n specifieke hobby zou zijn voor de Nederlandse situatie, maar omdat men wereldwijd bezig is om techniek een plaats te geven in het algemeen vormend onderwijs. Nederland loopt beslist niet achteraan wat betreft het denken over techniek. We moeten nog wel een manier vinden om techniek zowel als doel maar zeker ook als inspirerende en realistische leeromgeving voor andere vaardigheden te concretiseren en te gaan praktiseren. Dat wordt vooral gedaan door de mensen in de school en de klas: daar komen de inspiratie, de ervaringen en de ideeën vandaan", besluit Hanneke te Braake het gesprek met een wijdse blik naar buiten. Waarbij ze nog eens uitdrukkelijk de hoop uitspreekt dat de nieuwe vereniging VONK in de komende jaren een bloeiend leven tegemoet zal gaan. En is het niet altijd zo geweest dat een kleine vonk een groot vuur kan ontsteken?

AFSCHEIDSCADEAUTJE VAN HET STEUNPUNT TECHNIEK PO

Rond de herfstvakantie krijgen alle basisscholen in Nederland een boekje met de titel *De wondere wereld van techniek: de praktijk van techniek in het Primair Onderwijs*. Tien scholen die meer of minder ver waren met de invoering van techniek in de klas bieden daar hun mening, visie, wens, tip en meest succesvolle les aan aan hun collega's. Het Steunpunt ontwikkelde het boekje met financiële steun van Axis en hoopt dat hiermee alle scholen in de gelegenheid worden gesteld om in de keuken te kijken van collega-scholen en wellicht (opnieuw) te starten met techniek in de les.

VONK

De Vereniging voor techniek in het Primair Onderwijs

Het voorlopig bestuur van VONK wordt gevormd door vier personen: Marcel Londeman (voorzitter), Len van Ravens (secretaris) Monique Beljaars (penningmeester) en Henk Verheijde. Alle drie bestuursleden werken mee vanuit hun positieve ervaringen met techniek op school en willen een motor zijn achter de verdere ontwikkelingen.

Het lidmaatschap van VONK bedraagt f 60,--; studenten betalen f 40,-- en donateurs minimaal f 60,-- per jaar.

Voor meer informatie: infodesk Steunpunt Techniek Primair Onderwijs (KPC Groep 's-Hertogenbosch), telefoon: (073) 6247 247; e-mail: techniek@kpcgroep.nl.